

Quickscan natuurwaarden

Onderzoeksgebied Boterbocht te Steensel

November 2008

Rapportnummer: P08-0162

In opdracht van: SRE Milieudienst

Uitgevoerd door: Staro Bos- en natuurbeheer
Watermolen 29
5421 LJ Gemert

tel. 0492-450161
fax. 0492-450162

www.starobeheer.nl

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Doel	2
1.3	Leeswijzer	2
2	Onderzoek	3
2.1	Methode	3
2.2	Ligging en beschrijving onderzoeksgebied	4
2.3	Bronnenonderzoek	6
2.4	Beschermde soorten	7
3	Effecten	10
3.1	Geplande ingreep	10
3.2	Effecten op beschermde soorten	10
3.3	Effecten op beschermde gebieden	11
3.4	Gedragscode	11
3.5	Mitigerende en compenserende maatregelen	11
4	Conclusies	13
	Literatuurlijst	14
	Bijlage 1 Toelichtende tabel	
	Bijlage 2 Gegevens Provincie Noord-Brabant	
	Bijlage 3 Wet en regelgeving	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In de toekomst vinden er in het onderzoeksgebied ruimtelijke ingrepen plaats. In het kader van de natuurwetgeving is het noodzakelijk inzicht te krijgen in de huidige natuurwaarden die in het onderzoeksgebied aanwezig zijn. Hiermee kan worden voorkomen dat in strijd met de geldende natuurwetgeving gehandeld zal worden. In opdracht van het SRE heeft derhalve in november 2008 (week 45) een onderzoek plaatsgevonden in het gebied nabij de Boterbocht te Steensel.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het onderzoeksgebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming is hierbij de Flora- en faunawet van belang, gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur.

Deze rapportage beschrijft de (mogelijke) aanwezigheid van soorten die zijn opgenomen op de lijsten van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet en Natura-2000 lijsten. Ook wordt bepaald op welke wijze en in welke mate de voorgenomen werkzaamheden invloed hebben op deze soorten. Op basis daarvan kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van de onderzoeksmethode, het onderzoeksgebied en de aanwezigheid van beschermde soorten. De effecten van de geplande ingreep op beschermde natuurwaarden en mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen worden beschreven in hoofdstuk 3. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

2 Onderzoek

2.1 Methode

Als eerste heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle in het onderzoeksgebied aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het vóórkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn tevens directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten maar ook het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooi-resten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vervolgens vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het onderzoeksgebied kunnen voorkomen.

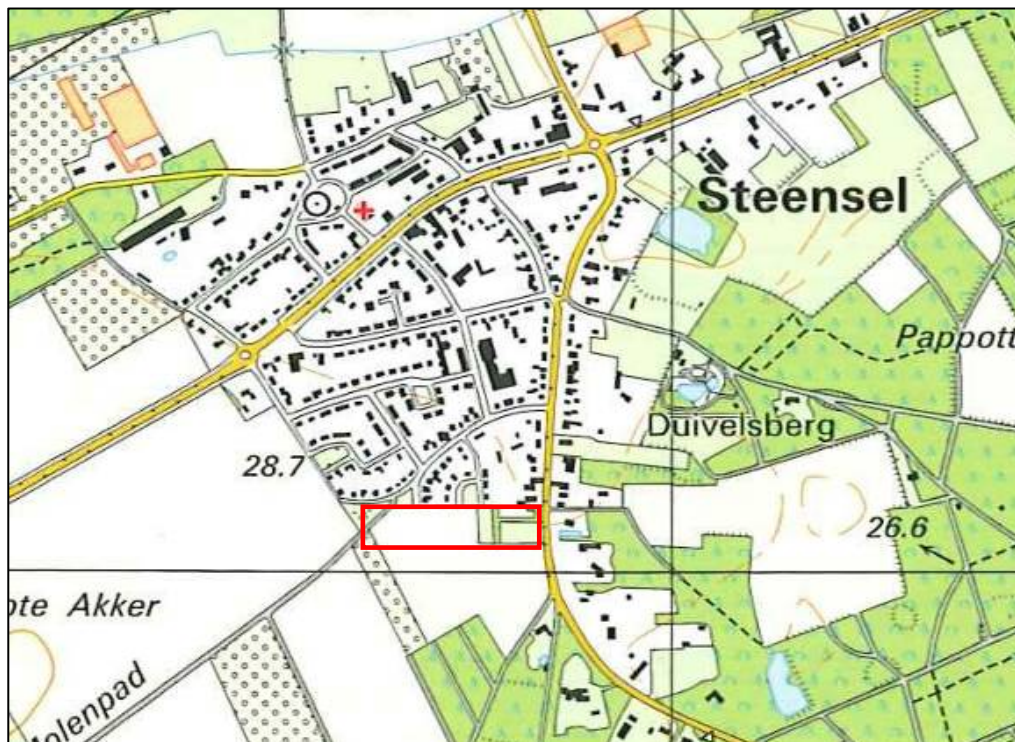
Aansluitend op het veldbezoek heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden, waarbij is gekeken naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het onderzoeksgebied. Onder andere is gebruik gemaakt van het Natuurloket¹ en diverse verspreidingsatlassen van soorten. De aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving en de ligging van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en de EHS in de nabijheid van het onderzoeksgebied zijn onderzocht. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 6 november in de middag onder de volgende weersomstandigheden: licht bewolkt maar droog, circa 12 graden Celsius en weinig wind.

¹ Het Natuurloket is een onafhankelijke informatiemakelaar, die gegevens over beschermde soorten toegankelijk maakt. Deze gegevens zijn afkomstig uit de databanken van gespecialiseerde organisaties, verenigd in de Vereniging Onderzoek Flora en Fauna.

2.2 Ligging en beschrijving onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied bevindt zich aan de zuidrand, net buiten de bebouwde kom van Steensel. Het terrein bestaat uit een maïsakker, een paardenweide omringt door bosstroken en een coniferen haag.

Figuur 1. Ligging van het onderzoeksgebied, binnen rood kader.

Figuur 2. Luchtfoto van het onderzoeksgebied, begrenzing is aangegeven met rode belijning.

Hieronder is een impressie weergegeven van het onderzoeksgebied met behulp van een aantal foto's:

Foto 1: Vanaf Riethovenseweg richting bb-kom.

Foto 2: Paardenwei aan Riethovenseweg.

Foto 3: Oostzijde van paardenwei

Foto 4: Paardenwei en bosstrook.

Foto 5: Snoeiafval in bosstrook

Foto 6: Westgrens paardenwei met maïsakker

2.3 Bronnenonderzoek

Gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

Zoals blijkt uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van LNV bevindt het onderzoeksgebied zich niet in of in de nabijheid van Natura-2000 gebieden, Wetlands of Beschermde- of Staatsnatuurmonumenten.

Gebieden EHS

Zoals blijkt uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van LNV, maakt het onderzoeksgebied geen deel uit van EHS-gebied, zie figuur 3. Dit blijkt ook uit de kaarten van de provinciale uitwerking van de EHS.

Figuur 3. Ligging van het onderzoeksgebied ten opzichte van EHS-gebieden (groen). Bron gebiedendatabase op www.minlnv.nl

Streekplan

Ook in het Streekplan van de Provincie heeft het onderzoeksgebied geen bijzondere aanduiding.

Soorten

Natuurloket

Het Natuurloket verstrekt informatie over het voorkomen van soorten per kilometerhok (kmhok). Binnen het kader van deze quickscan is het niet mogelijk om vast te stellen welke soorten per kmhok zijn weergegeven door het Natuurloket. De weergave van

het Natuurloket kan dan ook alleen als indicatie voor de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten worden beschouwd.

Het onderzoeksgebied bevindt zich in kmhok 152-376 . Aangezien het onderzoeksgebied slechts een gedeelte van dit kmhok beslaat is het niet zeker dat de geregistreerde soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen het onderzoeksgebied. De beschikbare gegevens zijn afkomstig uit de onderzoeksperiode 1980 t/m 2008. Binnen deze periode is het bewuste kmhok onderzocht op het voorkomen van soorten. Er is onderscheid gemaakt tussen niet, slecht, matig, redelijk en goed onderzocht. De beschikbare gegevens zijn weergegeven in de tabel in bijlage 1 en besproken in paragraaf 2.4.

Provincie Noord-Brabant

Het is mogelijk bij de Provincie Noord-Brabant gegevens op te vragen bij het Bureau Natuurverkenningen voor de groepen herpetofauna, vissen, broedvogels en flora. Voor zover relevant zijn deze gegevens verwerkt in paragraaf 2.4 en in een kaartbeeld in bijlage 2.

Naast de bovenstaande bronnen zijn tevens gegevens gebruikt die afkomstig zijn van verschillende verspreidingsatlassen. Onder andere gegevens over vleermuizen, amfibieën, reptielen en vissen zijn uit dergelijke atlassen afkomstig.

2.4 Beschermde soorten

Flora

Natuurloket geeft aan dat er slecht is geïnventariseerd in het betreffende kmhok, toch is hier één plant van FFlijst 1 en één plant van FFlijst 2/3 gevonden. Volgens de inventarisatiegegevens van provincie Noord Brabant komen er geen beschermde planten voor binnen het onderzoeksgebied. Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat het gebied ongeschikt is voor het voorkomen van beschermde soorten planten.

Conclusie: Er komen geen beschermde planten voor binnen het onderzoeksgebied.

Vogels

Natuurloket beschikt niet over gegevens m.b.t. vogels. De inventarisatie gegevens van de provincie laten zien dat er één territorium van een goudhaantje is vastgesteld in het onderzoeksgebied (bijlage 2).

Het veldbezoek wijst uit dat enkel het oostelijk deel van het onderzoeksgebied geschikt is voor vogels om te foerageren en te broeden. Dit betreft de bossages en haag aan de westzijde van het gebied. Met name aan bos gebonden en cultuur volgende vogelsoorten voelen zich thuis in dit deel van het onderzoeksgebied. Tijdens het veldbezoek zijn verschillende soorten vogels waargenomen, zoals: merel, koolmees, pimpelmees, huismus en kuifmees. Er zijn geen bomen met holtes of spechtengaten aangetroffen. De nu aanwezige maïsakker is maar voor een paar vogelsoorten geschikt om te foerageren.

Conclusie: Het onderzoeksgebied is geschikt voor vogels (FFlijst 2) om te foerageren en slechts het oostelijk deel is geschikt voor vogels om te broeden.

Zoogdieren

Natuurloket beschikt niet over gegevens m.b.t. zoogdieren.

Het gehele onderzoeksgebied is geschikt voor kleine aan grond gebonden zoogdieren zoals mol, konijn, egel en muizen (FFlijst 1) . De aanwezige hopen snoeiafval (foto 5) bieden een goede overwinteringsplek voor met name egels.

Het onderzoeksgebied is geschikt voor vleermuizen als foerrageergebied. Met name het oostelijke deel met de bossages is hiervoor geschikt. Bomen met holtes of bebouwing welke kan dienen als verblijfsplaats voor vleermuizen zijn niet aanwezig in het onderzoeksgebied. Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger voorkomen in de buurt van het onderzoeksgebied.

Conclusie: Er komen vermoedelijk kleine grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) voor binnen het onderzoeksgebied. Voor vleermuizen (FFlijst 3) is het gebied enkel geschikt als foerageergebied.

Reptielen en amfibieën

Uit de gegevens van Natuurloket blijkt dat er vier soorten amfibieën voorkomen van FFlijst 1 en één soort van FFlijst 2/3. Van reptielen zijn geen gegevens bekend bij Natuurloket. Tijdens het veldbezoek is geen water aangetroffen dat kan dienen als voortplantingswater voor amfibieën. Met name de bossages in het oostelijk deel van het onderzoeksgebied zijn geschikt als landbiotoop voor amfibieën. Aangezien dat er in de directe omgeving van het onderzoeksgebied geen voortplantingsbiotoop voorkomt, wordt verwacht dat het terrein enkel door zeer mobiele amfibieën (bruine kikker en gewone pad) gebruikt wordt als landbiotoop en als eventuele overwinteringsplek.

Conclusie: Er komen mogelijk amfibieën voor van FFlijst1, die een deel van het terrein gebruiken als landbiotoop.

Vlinders en libellen

Natuurloket geeft aan dat het kmhok matig geïnventariseerd is op vlinders en niet is onderzocht op libellen. De zones tussen bos en weide zijn geschikt voor algemene niet beschermde vlindersoorten. Het ontbreken van oppervlaktewater in de directe omgeving maakt het gebied minder geschikt voor libellen. Door het ontbreken van het juiste biotoop worden hier geen beschermde vlinders en libellen verwacht. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden buiten de vliegperiode van vlinders en libellen, er zijn dan ook geen waarnemingen van deze groep gedaan.

Conclusie: Er komen geen beschermde vlinders en libellen voor binnen het onderzoeksgebied.

Mieren en kevers

Natuurloket geeft aan dat het kmhok slecht is onderzocht op de groep mieren en kevers, er zijn geen beschermde soorten waargenomen. Tijdens het veldbezoek is gebleken dat het oostelijke deel van het gebied in potentie geschikt is voor het voorkomen van beschermde soorten mieren. Er zijn hier echter geen mierenhopen waargenomen. Voor beschermde soorten kevers is het gebied ongeschikt.

Conclusie: Er komen geen beschermde mieren en kevers in het onderzoeksgebied.

Vissen

Het ontbreken van oppervlaktewater binnen het onderzoeksgebied sluit deze soortgroep uit.

Conclusie: Er komen geen vissen voor binnen het onderzoeksgebied.

3 Effecten

3.1 Geplande ingreep

In de toekomstige situatie worden in het onderzoeksgebied 33 woningen gerealiseerd met omliggende tuinen en groenstructuren. Ten behoeve hiervan dient de huidige situatie plaats te maken. In figuur 4 is een schets van de toekomstige situatie weergegeven.

Figuur 4. Schets van de toekomstige situatie (indicatief).

3.2 Effecten op beschermde soorten

Op basis van hetgeen beschreven in hoofdstuk 2 kan worden geconcludeerd dat (delen van) het onderzoeksgebied mogelijk behoort tot het leefgebied van beschermde vogels, zoogdieren en amfibieën. In het onderstaande wordt per soortgroep beschreven welke effecten optreden.

Vogels

Mogelijk benutten een aantal vogelsoorten (FFlijst 2/3) het onderzoeksgebied als foerageergebied en de beplanting als broedgelegenheid. Bij verwijdering van de beplanting vindt mogelijk verstoring van broedende vogels plaats en worden mogelijk aanwezige nestplaatsen vernietigd. Het realiseren van de ingetekende groenstructuren en tuinen (figuur 4) zorgt er voor dat er weer nieuwe nestgelegenheden ontstaan voor cultuurvolgende en mogelijk ook aan bos gebonden vogelsoorten.

Zoogdieren

Mogelijk benut een klein aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) het onderzoeksgebied als leefgebied. Bij herinrichting van het onderzoeksgebied vindt tijdelijke vernietiging van dit leefgebied plaats. De ingetekende groenstructuren en tuinen kunnen na realisatie dienen als nieuw leefgebied voor deze soortgroep. Er treden geen negatieve effecten op ten aanzien van de foerageergelegenheden voor vleermuizen. In de toekomst is het gebied eveneens geschikt als foerageergebied voor zoogdieren.

Amfibieën

Mogelijk wordt het onderzoeksgebied door een klein aantal soorten amfibieën (FFlijst 1) benut als landbiotoop. Bij herinrichting van het onderzoeksgebied vindt tijdelijk verlies van het landbiotoop plaats. Ook hier zal de realisatie van de ingetekende groenstructuren nieuw landbiotoop vormen.

3.3 Effecten op beschermde gebieden

Er treden geen effecten op ten aanzien van Natura 2000-gebieden, Beschermde- of Staatsnatuurmonumenten of EHS-gebieden.

3.4 Gedragscode

Voor zover bekend maakt de opdrachtgever geen gebruik van de beschikbare en goedgekeurde gedragscodes, wettelijk gezien zijn dan ook de soorten van FFlijst 2 ontheffingsplichtig.

3.5 Mitigerende en compenserende maatregelen

Om te voorkomen dat het uitvoeren van de werkzaamheden of het aanpassen van de ruimtelijke situatie negatieve effecten heeft op de aanwezige beschermde soorten en daarmee strijdig is met de Flora- en faunawet, verdient het aanbeveling om maatregelen te treffen om mogelijke schade te voorkomen dan wel zoveel mogelijk te beperken; zogenaamde mitigerende en compenserende maatregelen.

Vogels

Indien broedende vogels (FFlijst 2/3) aanwezig zijn, kunnen verstorende werkzaamheden als verwijdering van de beplanting niet plaatsvinden zonder hinder te veroorzaken. Wanneer er geen broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden wel plaatsvinden. Door beplanting buiten het broedseizoen voor vogels te verwijderen wordt voorkomen dat dergelijke verstoring plaats vindt. Wanneer de werkzaamheden geheel buiten het broedseizoen plaatsvinden worden geen nadelige effecten verwacht op vogels.

Zoogdieren

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFlijst 1. Ten aanzien van vleermuizen (FFlijst 3) geldt

dat er naar verwachting geen effecten optreden ten aanzien van mogelijk aanwezige foerageergebieden.

Amfibieën

Het is niet noodzakelijk mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de amfibiesoorten van FFlijst 1.

Zorgplicht

Voor alle aanwezige flora en fauna geldt de zorgplicht ex art. 2 van de FFwet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. Op grond hiervan dient men zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te handelen op een wijze waarop nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk worden beperkt of ongedaan worden gemaakt.

4 Conclusies

In het onderzoeksgebied komen mogelijk verschillende beschermde soorten voor die vermeld staan op de lijsten van de Flora- en faunawet.

Soorten van FFlijst 1

(Mogelijk) voorkomende grondgebonden zoogdieren en een aantal soorten amfibieën komen voor op FFlijst 1. Voor soorten van FFlijst 1 geldt een vrijstelling: bij het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen is het voor deze soorten niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen.

Soorten van FFlijst 2/3

Mogelijk voorkomende vogelsoorten staan vermeld op FFlijst 2/3 en zijn feitelijk ontheffingsplichtig. Indien de werkzaamheden echter worden uitgevoerd op de wijze zoals is beschreven in paragraaf 3.5, zullen geen nadelige effecten optreden ten aanzien van vogels en is het niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen.

Mogelijk in het gebied foeragerende vleermuizen ondervinden geen hinder van de ingrepen. Het is niet noodzakelijk nader onderzoek uit te voeren of mitigerende of compenserende maatregelen te treffen.

Concluderend kan gesteld worden dat:

- **de aanbevelingen ten aanzien van vogels in acht genomen dienen te worden,**
- **de werkzaamheden voor de overige soortgroepen geen overtreding van de natuurwetgeving tot gevolg hebben.**

Literatuurlijst

- Limpens, H. et al, *Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie*, KNNV Uitgeverij, Utrecht, 1997.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: *Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten*, 22 februari 2005.

Geraadpleegde internetsites

- www.minlnv.nl
- www.brabant.nl
- www.natuurloket.nl
- www.ravon.nl

Bijlage 1 Toelichtende tabel soorten per kilometerhok

Rapportage voor kilometerhok X:152 / Y:376

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	1	1			3	slecht	-	1975-1990
Mossen						niet		1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddestoelen						slecht		1992-2007
Zoogdieren						niet		1997-2007
Broedvogels						niet		1996-2007
Watervogels						niet		96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën	4	1				goed	51-100%	1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders						matig		1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen						niet		1993-2007
Sprinkhanen					0	redelijk		1993-2007
Overige ongewervelden						slecht		1993-2007

Bijlage 2 Gegevens provincie Noord-Brabant

Volgens de inventarisatie gegevens over vogels en planten van de provincie bevindt zich enkel een territorium van een goudhaantje binnen het onderzoeksgebied. (territorium goudhaantje aangegeven met gele stip)

Bijlage 3 Wet en regelgeving

Flora- en faunawet *(Bron: Ministerie van LNV)*

De soortbescherming is in Nederland vastgelegd in de Flora- en faunawet (FFwet). Los van de zorgplicht (Art. 2), die inhoudt dat zorgvuldig moet worden omgesprongen met alle dieren en planten, zijn ongeveer 500 soorten specifiek door de FFwet beschermd. Dat is circa anderhalf procent van de soorten die in Nederland voorkomen. Doel van de wet is er zorg voor te dragen dat de gunstige staat van instandhouding van soorten niet in gevaar komt.

In de Flora- en faunawet zijn lijsten samengesteld van soorten die binnen de Nederlandse wet- en regelgeving een beschermde status genieten. Met name de artikelen 2, 8, 9, 10 en 11 van deze wet hebben directe gevolgen voor de wijze waarop en de mate waarin planologische ingrepen, maatregelen en feitelijke werkzaamheden invloed mogen hebben op de beschermde soorten.

Sinds de inwerkingtreding van de AMvB Art. 75 van de FFwet in februari 2005 is het niet meer altijd nodig een ontheffing te hebben voor het uitvoeren van werkzaamheden. Of dat nodig is hangt af van de soorten die het betreft en de mate van bescherming die zij genieten. De zorgplicht uit artikel twee blijft echter altijd van toepassing op alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Voor de soorten van FFlijst 1 is geen ontheffing nodig. Voor de soorten van FFlijst 2 geldt dat moet worden gewerkt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is zijn ook de soorten uit FFlijst 2 ontheffingsplichtig. Voor soorten van FFlijst 3 moet altijd ontheffing worden aangevraagd. Behalve voor beschermde soorten, geldt deze indeling ook voor hun vaste rust- en verblijfplaatsen.

Natuurbeschermingswet 1998 *(Bron: Ministerie van LNV)*

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden die als staats- of beschermd natuurmonument zijn aangewezen. Deze juridische status geeft extra bescherming aan bijzonder waardevolle en kwetsbare natuurgebieden. Het belangrijkste onderdeel van de wet is dat er een aparte vergunning nodig is voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor het natuurmonument. Het maakt daarbij niet uit waar die activiteiten plaatsvinden, dat kan zowel binnen als buiten het natuurgebied zijn (de zogenaamde 'externe werking'). Op dit moment is ongeveer 300.000 ha natuurgebied aangewezen als staats- of beschermd natuurmonument.

Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet (Nb) 1998 in werking getreden. Daarmee voldoet Nederland aan de eisen van de Europese natuurwetgeving. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura-2000 gebieden. Hieronder vallen de speciale beschermingszones volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn, gebieden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), beschermde natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten.

Een belangrijk onderdeel van de nieuwe Nb-wet is dat er geen vergunning gegeven mag worden voor handelingen of projecten die schadelijk kunnen zijn voor de kwaliteit van de habitats van soorten waarvoor een gebied is aangewezen. Wanneer niet op voorhand uitgesloten kan worden dat er schadelijke effecten kunnen optreden, dan dient de initiatiefnemer een 'passende beoordeling' te maken. Dat betekent een onderzoek naar alle aspecten van het project en welke gevolgen die kunnen hebben voor datgene wat bescherming geniet. Het bevoegd gezag (in de meeste gevallen is dat

Gedeputeerde Staten) dient aan de hand van deze beoordeling zekerheid te verkrijgen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast. Kan die zekerheid niet verkregen worden, dan mag er geen vergunning verleend worden.

Ecologische Hoofdstructuur *(Bron: Ministerie van LNV)*

De term 'Ecologische Hoofd Structuur' (EHS) werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur (plant en dier) in feite voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat de natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

De EHS bestaat uit:

- Bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden en robuuste verbindingen.
- Landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheersgebieden).
- Grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

De EHS moet in 2018 klaar zijn. Kleinere natuurgebieden, kleine bosjes, sloten, rietkragen et cetera maken geen deel uit van de EHS, maar dragen uiteraard wel bij aan de natuurkwaliteit van stad en platteland. Het Rijk gaat ervan uit dat deze in voldoende mate door andere partijen (gemeente, waterschappen, grondeigenaren e.d.) worden beschermd. Het Rijk heeft hiervoor een kwaliteitsimpuls voor het landschap opgezet.